

DISERTATIUNE

despre folosulu Logicei.

Nu simte omulu in viati'a sa mai mare debu-
intia decatu cunoscerea acelu normativu, dupa
cari are de asi indreptá cursulu cugetelu lui, —
asia e, caci greutatea de a alege adeverulu din nea-
deveru nu o simte elu numai in sfer'a scientieloru,
ci chiaru si in viatia comuna, pentruca decateori
nu e espusu elu pre cali ramurose, unde si celu
mai cunoscatoriu are de a se luptá cu multe ba-
teri de capu, pana ce devene in stadiulu de a cu-
nosce pre aceea, celu duce la scopulu nesentien-
teloru lui! Si óre cu ce se ne ajútánu noi la ast-
felu de intemplare, au nu cá mintea? a carei mi-
siune se vede predestinata de insusiu Creatorulu
spre a calculá intre bine si reu, fericire si neferi-
cire. Decá dare asta e asia, cugetu ca nu vomu ra-
taci dela scopulu prefisu staruindu cá se ne in-
dreptánu judecat'a dupa niscari normative scóse
din esperinti'a unoru barbati solidi, si cu multa
esperinti'a, nu vomu rataci dicu, decá vomu a ne
sacrificá cateva ore din viati'a nostra si pentru
invetiarea scientiei aceea care propune despre legile
celea fundamentale ale cugetariloru nostre. — Una
rugina a tempulu trecutulu lipita de ochii mentei
mai fora de voli'a nostra ne face pana in diua de
astadi ca se ne indebuintánu ratiunea de instru-
mentu pentru castigarea scientieloru, candu din
contra chiaru scientiele aru debui folosite, ca se
ne indreptánu si cultivánu ratiunea, acest'a sin-
guru aru fi ecabilitatea aceea in judicielu nostre,
ce se inaltia preste tote speculatiunile castigate
chiaru prin ajutorulu scientieloru celoru mai solide.
— Nu numai scientiele celea speculative, dare
chiaru nece celelalte voru se ne folosescá multu,
candu le estimánu singuru in sine, si pentru sine.

Au dóra pentru aceea traímu cá se ne sacrificánu
tota osteneal'a pentru indeplinirea nostra in mesu-
rarea linielu, unghiuriloru, si ca se cunoscemu
unele miscari ale materiei? Ma nece de catu, altulu
debue se fia scopulu nostru, caci viati'a e scurta,
si tempulu e mai pretiosu de catu selu petrecemu
esclusivu cu acestea, noi mai antaiu avemu de a
lucrá ca se fimu intielesi in vorbire, consecenti
in portare, drepti in judecie si solidi in propuse,
e necesariu dara ca se ne ocupánu si cu scientia
acest'a, de orece ca e una din conditiunile influen-
tatorie intru castigarea prediseloru cerintie. Ddiele
cate capete nu orbechéza printre negurele celea
dese ale întuneculu! Cati barbati disordinati intru
intreprinderile sale nu nutresce epoch'a de facia
carii dintr' una extremitate se aiéptá in alt'a, con-
tinendusi pasiulu acestu gresitu pre tota viati'a,
din cauza cá le lipsesce vasulu cu care aru potea
se nece fuintana reulu omoritoriu de fericire. —
Nu resare nece una opiniune pre campulu idelloru,
atatu de absurda, carea se nu si aibá aparatori
sei; si óre care e cauza? Ne lipsesce cunoscinti'a
legiloru combinarei, suntemu precipitanti in jude-
cie, si nu avemu atentiunea ceruta, — mai bucu-
rosi primimu o multime de idei false neintielese si
obscure, decatu se ne cuprendemu cu examinarea
loru. — Reulu acest'a mai incolo 'lu nutresce in
noi aroganti'a si vanitatea, tienendune detragere a
nu sci seau a ne dubitá de ceva, ca si cumu n'amu
sci dis'a eredita de strabuni: errando disci-
mus: Nu vorbescu eu aicea de aceia, carora Na-
tura le dedu unu talentu mare de a lege celea ob-
scure, din celea necerte, fora de avea cea mai mica
cunoscinti'a despre Logica cá scientia, nu, eu vor-
bescu despre carturarii cu talenta de mediulocu,
caci acestia mai lesne alunecá in estremulu vani-
tatei de a crede cá in lume nu e nemic'a adeveru.

firesce ca acestia neavendu nece unu principiu dupa care se si indrepte cursulu cugeteloru, nu se cuprendu cu esaminarea objecteloru, ma cei mai multu adevarulu celu mai evidentu, de multo ori chiaru si relectiunea o insira in catastrulu dubitatiuniloru sale, — dintre acestia se nascu apoiu atatia sectatori ai infricosatului Pyrhonismu, cari prin vorbirile si scrierile loru celea deserte strica si corumpu animile celea mai inocente, — din contra inse carturarii cu talente de mediulocu deca su cunoscuti, si ore cumu impretiniti cu legile cugetarei, mai lesne se ferescu de aseminea extremitati, caci ii si au principiale sale dupa cari numai acelea le tragu la indoiala, ce nu su documentate prin argumente corespunditorie. — Debue dare ca se ne facemu cunoscuti cu principiale logice, pentrucu din ele cunoscemu catu e de reu a judeca panacandu mentea e preventata de pasiuni, — ele ne invatia a ne suspende judeciulu panacandu mentea e in stare a prepondera causele. — Decumva ne este ortatu ca se ne radiemamu pre autoritatea barbatiloru esperti, debue se marturisimu, ca logic'a e una lumina ardinda ce alungandu negurele intunecului de pre ochii mentei, ne arata calea ducatoria catra adeveru. — Cu tote acestea departe se sta ca se dicemu, ca fora de a avea cineva scientia acesta nu pote fi in stare de a judeca bine, si de a intra in insocire suptu nume de omu cu minte, si priceparatoriu, — nu, caci miutea decandu e minte totu deauna au judecatu si au facutu conclusiuni bune, fora de a avea cea mai mica cunoscintia despre logica, ca despre o scientia. In ante de Zenone si Aristotele omenii tocma asia avura jugetata sanitosa, facultate de a alege intre acelea ce servia spre binele Statului si acelea ce rodea la radacin'a fericitiei lui ca si dupa ii, — apoiu ore chiaru si astadi pre milioanele celea multe de carii n'au nece cea mai mica idea despre scientia acesta n'aru fi impiu de ai infera cu pat'a de ne priceparatori. Nu numai ca aru fi impiu, dare deodata si o calumnia pipaita, pentrucu ii nu alearga la svatulu nostru, si ducu lucrurile sale cumu sciu, si pote mai bine decumu iamu indrepta noi carii nu le cunoscemu giurstarile, — asia dara acela care 'su face astfelu de opiniuni in privint'a Logicei nu mai pucinu ratacesce decatu acela, care aru dice ca nu e omu care se si vorbeasca bine limb'a for'a de ai cunosce gramatec'a ei. — Deca cele acumu dise su adevarate, me veti intreba,

pentru ce se invetia scientia acest'a ce cuprende in sine una multime de legi grele de invetiatiu, ca ori cari alte legi? Pentru aceea, caci Logic'a ne arata fuziunea rodeloru ce se gramadescu cu radiata asupra celui ce se apropia de ea, — mai departe ea propunendu unele principia ne pune in stare de a judeca ca ore cunoscintiele nostre indelinite 'su au ba? Ne invetia a ne castigá cunoscintie chiare despre objectele ce cadu subtu simtirile nostre, dupa ea nedeterminamu cugetele si ne punemu in systema conceptele, ca se efeptuiasca unu intregu scientificu, amesuratu legiloru ei conchidemu la veritatea au falsitatea cugeteloru, seau celu pucinu la gradulu certitudinei in care se afla, condusi apoiu de principiale ei cunoscemu ferme-catoriele si scrupulosele amagiri ale unoru incretatiti, si ne ferimu ca se nu cademu in oceanula nefericiloru ce nilu pregatescu, cu unu cuventu scientia acest'a ne servece de unu compasu in viatia.

Antonelliu.

CUVENTAREA

Esc. S. Episcopului Vasilie Erdeli

din Oradia mare, cu care saluta pe pronuntiulu apostolicu in Temisora in 23. Opt. 1855.

Eminentissime ac Reverendissime Domine, Sanctae Romanae Ecclesiae Presbyter Cardinalis Archi-Episcopo ac Pronuncie Apostolice!

Ut primum Regni Hungariae advicinarumque Provinciarum Clero populoque recte credenti illud Sanctissimi Dni et Patris nostri summi pontificis Romani Pii IX benignum et sapientissimum innovit Decretum, vi cujus Eminentia Vestra ad actum publicationis et solemnibus Executionis Bullarum pontificarum super constitutione peculiaris Hierarchiae ecclesiasticae pro Graeci Ritus catholici clementia et larga liberalitate Suae Matris SSmae Austriae Imperatoris Apostolici Regis Francisci Josephi I. recentis fundatae editarum deputata esse dignoscitur et propensus animus constitit omnium quidem, sed vel maxime fidelissimorum Romanorum quos singulari quadam ratione haec fortuna spectare videtur, orthodoxae fidei catholicae cultorum corda et animos commune gaudium, velut sacris quispiam ignis celerrime permeavit, quo placide incensi exstimulatique subito nos e gremio suo

exultationis suae testes ablegarunt et praecones; ut inexplicabiles laetitiae suae e desideratisimo Eminentiae Vestrae ad nos adventu gratiosoque conspectu concepta animi sensa, ardentissimaque vota homagialiter cum submissione hoc in loco Eminentiae Vestrae anunciemus et depromamus.

Ut vero mea ex parte nos amoena hac jucundaque missione honorari fortunatos terque beatos esse grato animo recognoscimus, altera tamen ex parte diffiteri minime possumus, nos justo animo angore teneri, ne dum jucundissima hac provincia prompto et allacri animo fungi niteremur, sinceri conatus nostri intensitate gravari et in medio laboris obrui videamur, neve in exequenda piissima et mittentium nostrorum una et nostrorum intentione, atque voluntate per virium nostrarum imbecillitatem justo minus praestitisse adjudicemur — et merito.

Cum etenim nullum in annalibus et fastis nostris reperiatur vestigium aut indicium quemquam Pro-Nunciatorum Apostolicorum hos terrarum tractus sua aliquando personali praesentia refovisse, nunc autem tum ex faustissima Em. Vestrae praesentia, tum ex celebritate sanctae illius causae, ad cujus solemnem integrationem altissimo Dni nostri summi pontificis jussu ad nos semet exhumiavit, tanta laetitiae tantaque immensa justissimorum gaudiorum argumenta in cunctorum recte credentium fidelium cordibus assurexerunt, ut eadem, nulla dicendi facundia, nullisque verbis exprimi quaeant, sed quae signis duntaxat externis seu interiorum pietatis et tenerrimae observantiae sensuum et votorum luculentissimis interpretibus manifestata ubique decursu itineris sui ubertim expriri dignabitur Eminentia Vestra,

Sed vero rarae etiam eminentesque sunt animi facultates, amplae et rutilantes virtutes, quibus Em. Va adeo ornata es, merita denique in sacra civili republica indefesso labore et profunda rerum tractandarum scientia sibi comparata praeclara Urbi ac Orbi nota sunt quae nunc recensere nec locus nec tempus admittit, sed nec copia verborum aut modus dicendi ad id nobis suppetit. — Unus est quod omnes candido pectore fovemus et palam contestari nos oportet. in gratissima videlicet et gratiosa Em. Vestrae praesentia sigulare novumque Dei erga nos manifestatum Beneficium ita suspicimus, ut divinam providentiam ardentioribus precibus adoremus. — Dein Suae Mattis SSmae

Augustissimi Imperatoris et Regis nostri incomparabilem clementiam fidelissimae Nationi Romanae speciali cura et paterno prorsus favore factum sinceritatis recolimus, ut vel propterea perpetua filialique gratitudine constanti fidelitate et inconcussa adhaesione Ejusdem Throno multo firmiter nos obstrictos esse sentiamus. — Paternam vero SSissimi Dni nostri summi pontificis sollicitudinem atque benevolentiae studium cunctis fidelibus exhibitum intimis praecordiis ita veneramur, ut intermerata fide, pietate et in Sanctam Apostolicam Sedem observantia atque devotione cunctis aliis antecellere dignoscamur.

Eminentia denique Vestra Sanctissimi in terris Christi Vicarii Personam exhibentis ardentem Catholicae Religionis zelum, insignem humanitatem et sui ad nos demissionem exuberantem animi sublimitatem et amorem erga nos ceterasque excelsas virtutes tam abunde experimur, ut felices nos depraedicando in summam Tui venerationem, imo admirationem, gradulabundi rapiamur, ardentissima ad coelum mittentes vota: ut Em. Va Dei auxilio suffulta saluberrimas pietissimasque suas intentiones ad Dei gloriam communemque prosperitatem effectuarum, et iter hoc, quod publici Religionis incrementi atque emolumenti gratia suscepit, indefessus et feliciter peragere valeat.

Nostros vero committentes aequae ac nos benedictionem paternam humillime exorantes altis gratiis et benignitate sua devotissimos ultro fovere dignetur. Deus omnipotens Eminentiam Vestr. servet sospitem ac incolamem diutissime et conservet. — Vivat.

РЪСОФИЛИ

дънь 27. Август, (8 Септ.) 1855.

Домнале Редакторъ!

Не ла noi, prin Цара Ромънеаскъ, кьдерен Севастополъли а августъ атъта ефектъ, джкьтъ а префькътъ не лъпи дж миеи ши не Demonî дж Ангелî: скимьври марî ши некрезвте! Скимьври де карактере, де ворьире, де фаште; ипила джкъ, тотъ мъскълеаскъ ла зии.

Еатъ кьте-ва есемпле, че карактерикъ не Ръсофили, Гречи ши Ромъли дж Prinçinate,

I. Ънз воієр де сїстема векїе, корчітєр де Грекз шї Бєлгарє, Мєскалє дї сьїце шї дї прїнціпе, дїаїте де 28. Августє, 1855 ворвіа аетєелє:

— Сьїнта Рєсіе есте кематє а да лєдї лємії дїне тєрїєлє де арашє алє Малакофєлєвї. Дїцє-лєлїацї дарє пороадє (адїкє, пероадє) дїаїтєа православікєлє Ортодокє, кьчї кє дїєсєлє есте Дєтїнезєлє!

Дєпє кьдєрєа Севастополєлє, тотє ачєстє воієрє стрїга дї гєра тєрє:

— Davids а зчїсє не Гоїаїтє! Нє вє сїєпєамє еє Domnїлорє, кє Дєтїнезєлє вєтє не Рєші?

— Mīndї, дї зїсє зпє жєпє, револтатє де атєтє лємітатє; mīndї: нє ерє Дєтїнеатє, карє ієрї ерїєлє: „дїєсєлє Дєтїнезєлє сє вєтє пєн-тєрє Прасославічїї Рєші контрє Анїхрїстїлорє де Аїаїдїї?“ Нє тє амерїндє. Чє ешїтї? Мєскалє сєлє Ромьєрє? — — —

— Сьєрєтє шьпа карє нє о лодї тєшїка, рє-зєндє Чїоїєлє, кє сьїце-рєчє.

— Mīndє дарє зндє аї сьїєпєтє; дїсє чєї ка зєорєлє — Рєшілорє шї — воєрїлорє, сьїєлїї лорє; еї сьєрєтє дарє тькєндє шї пєлєлє демокрєдї-лорє.

II. Ънз грекє ромьїнїтє, вєтєзатє де конїї . . . шьпєлє ла 28. Августє 1855, атєтє ерє де фанатїкє де Мєскалє, дїкєтє дєдєа пєлє дї пєлєлє чє-лорє чє вєтєзєлє а ворві рьє де Рєші (карїї сє нєтє жєпєтєрє грєчї, ка сь лє дєа Константїнополє . . . .)

Дєпє 28. Августє 1855, Захаракє рїдїка тоастє дї сьїєтєтєа шї трїєлєлє Ерїлорє дєлє Сє-вєстополє!

— Пє карє дїн дої сьє крєзє? дїлє дїтрєвї зпє жєпє. Пє Захаракє де ерї, орї пє Захаракє де азї?

— Пє ашєндї, рєспєнсє алє трєїлєа.

— Ба еє крєзє пєшїаї пє фанарїотєлє тєкє-лїтє шї . . . рєтє де ієрї, оєсєрєвї жєпєлє карєшї фькєсє дїтрєварєа.

— Хєї вїлє! Зїсє фєрїосєлє фанарїотє; ашє е сєнтє Грекє шї Мєскалє дї сьєлєтє; шї зрєскє дїа сьєлєтє пє Ромьїнї шї Францєсї.

— Браво! стрїгарє тодї. Акзїтє ешїтї дї ро-дєлє Длє.

III. Алдї Рєсофїлї дїсє, шїаї фанатїчї, дарє шїаї сїшїлї шї шїаї сїчєрї, сєлє нє крєдє дї кьдє

рєа Севастополєлє, сєлє нє крєдє дї кьдєрєа дї-фєлїаїдєї рєсєшїтї дї Орієнтє. Еатє аргємєн-тєлє лорє;

— Кїарє де ар фї вьтєтє дї Крїмєєа, Рєсіа нє есте кьзєтє: зндє поатє фї еа вьтєтє шї сєрєвїтє (дї Полонїа шї ла Крєвштєдє), аколє нє потє ажєпє Аїаїдїї. Рєсіа е тєрє дї льєп-тєрє, шьлєдєшїтє посїєдїєнїє сєлє топографїчє, сї-стємєлє еї де абсєлєтїєтє сєлє де вїтїтє, нєтрєалїтєдїї сєлє сїмпєтїєї Пєрмєнїєї, азрєлєї Брєлїлорє, рєлїгїєї ортодокє, Дьхєлєлє дїпїло-мєтїлорє еї шї сьєвєрдїєрїї пєсїє а сєлєдїлорє еї де фєрє. Дєпє 40 де ані де лєптє врєчєлє кє Рєсіа, Кампанїа лєї Наполєон III сє вє тєр-мїна кє 1812 сєлє кє Вєтєрлєо.

— 1855 нє есте 1812, прєкєтєлє пїчї Наполєонє III. нє есте Наполєонє I, прєкєтєлє пїчї Алєксєн-дрє II нє есте Алєксєндрє I, шї прєкєтєлє еє нє сєлєтє тєтєа, рєспєнсє зпє жєпє демокрєтє.

— Рєсіа, оєсєрєвї алєтєлє, сєамєпєлє кє мєшїї зїа де сєртєнє, армєдї кє сьїєдє шї сєлєвєтєчї, карї сєрїдїкє рєпєдє дїн кєтїї, шї кє карї вєвєлє сєпєрїє пє конїї; пєшїаї прєшїтї шї конїї сє шїаї сєпєрїє азї де Жїоїєрїє шї де Стєхїї.

— 8. Сєпт. 1855 а рєсєлєнєт пє 8 Сєпт. 1812 зїсє алє трєїлєа. шчл. шчл. — —

ПРІВІРЕА ЛА ЧЕРІЄЛ КЄ СТЕЛЄЛЄ.

(Капєтє дїн Nr. 44.)

Кьндє чїтїшє сєлє азїшє дєскрїєрїлє кьлєтє-рїлорє, чє лє дєз дїшїї дєспрє шїаїєстєтїка фортє а шьлїлорє дїалдї, карїї дєнартє дї сьєк рєдїкєндєшїє кєпєлє дїтрє позрїї чєрїєлє, сїшїт пє вьрєзрїлє лорє дєлє зїдїрє кє пєобє шї чїаїдє аюпєрїдїї, пєтрїндє вїєцїєгєрє, рєшє, пєлєтє пє дїлєлїєшїєлє сєлє, де карє пєдїє пєшїаї лє полєлє лорє потє вїєцїї: чє прївєлїшїтє вє трєвї сь дєє прївїрєа лє сьїрєа пє ачєї мєшїдї, карїї сє дїалєлє дї лєчїафєрє, Чє лєтє кє тотєлє алєтє повє аколє, дєкєтє е а пострє! Шї тотєшї асєа е пєшїаї о шїкє дєскрїєрїє а лєчїафєрєлє дє пєшїшїтєлє пострє. Дзєє ає шїаї лєлєрєтє дїкє шї алєтєфєлїє аколє.

Дезаира де атмосфера саз черімеа позрілоръ ачаіаш, каріі апропе пълъ ла зече міле се vede дїсѣ маі алтѣчеа, шї кз тогѣа нееспіакатъ ка зпз інеаъ свѣдїре шї дїгѣствъ, челъ че дїкзпїзрѣ пе трѣнѣа челъ дїтѣнекоск дїп презпѣ кз тотъ черімеа лзі де позрі. Се асеамѣнъ кз о лїніѣ де чеацѣ алвастрѣ, дїсѣ агѣта е де свѣдїре, кѣтѣ кз аневое се поте деаїара, нічі че есте, ніче спре че скопѣ е ачі. Зпз асеменѣ інеаъ саз обсерватѣ шї ла Меркзріѣ. Дїтрѣ ачаеста сжпг честе дозе лзі сіенї асеменї. Кз неміка маі мїнзпнатъ е о алтѣ арѣтаре, кз адѣкѣ партеа лѣчіаферѣзі чеа неведератъ де соре знеорї пїмаї алвастрѣ дїмѣрдїндѣ, алтеорї рошкатѣ лѣчїндѣ се vede, депїі пълъ акзіма дїкѣ нічі о лѣпѣ прелѣнѣгѣ лѣчіаферѣ пѣ саз дескоперїтѣ, кареа сї vedereze поптеа. Дар чїне кзпонтѣ мїжлочеае зїдїторїзлї, чїне адїкѣа дїцеленчїзнеї лзі? Аз пѣ е іарѣш а лзі тѣоѣ, дї мѣрдїле фрїгзросе але пѣтѣмїгѣлї пострѣ, знде кз лѣніле домнеште попте, департе престе позрїі черїзлї апрїнде лѣлїнііле пордѣлї шї але австрѣлї? Знде аре пѣтереа лзі капетѣ, знде дїцеленчїзнеа лзі марїїні? Претзїнденї е Dzez татѣ фїлѣтрїлорѣ сале, аколо ка шї ачі.

Алта де ної маї апропе, дар тотѣм де соре кз дозеспрезече мїліоне де мїлїрї дїдепѣртатѣ планетѣ есте Марте. Анѣа лзі чїне престе шеасе сѣте оптзгечї шї шеапте зїле де але постре, цекїндѣ о зї шї о попте пѣ е кз тѣлѣ маї лѣнѣгѣ де кѣтѣ ла ної.

Дїтре тоте трѣнѣрїле черепїтї, каре ка шї челъ де ної локїтѣ, пе дїпѣ сореае пострѣ се дїторче, нічі зпѣл пѣ аре агѣта асемѣпаре кз пѣтѣмїгѣлї ка Марте. Елѣ пѣ е кз тѣлѣ маї шїкѣ декѣтѣ дїпсѣл, дар е дїкзпїзратѣ де зпѣ черїѣ кз позрї, карїі ка шї ла ної кѣрїндѣ маї десѣ ла олаалтѣ се адзїнѣ, кѣрїндѣ се респїндескѣ, кѣрїндѣ піерѣ. Позрїі ачепїтї кат алвастрїі пѣас нічі декѣтѣ дѣтѣларе асеменеа. Прекѣт ла ної вѣлѣтѣрїле шї фѣртѣніле арвїкѣ позрїі акѣта дїтрѣо парте де лѣте, акѣт дїтралта, токма аша аолѣтѣ шї ла позрїі дїп лѣтеа лзі Марте. Орї домнеспѣ шї аколо ка пе пѣтѣмїгѣлї пострѣ вѣлѣтѣрїі лїне, шї орванѣрї? Орї вестескѣ шї аколо, ка ачі фѣлѣцере шї тѣнеге дїп сжпѣл позрїлорѣ че лорѣ дїгрекадї де пѣоѣ фїлѣтрїло, з тремѣрѣторе маїестатеа Атотзїїторїзлї, челъ че претзїнденї кз асеменеа дїндѣраре стѣпїнеште?

Прекѣт сжпг ла ної іарпа дѣрїле де кѣтрѣ

теазпонтѣ кз неоѣ аконерїте, кареа прїп апро пїереа сореазі де прїтѣварѣ іарѣшї се топеште, пекїндѣ пѣрдїле пѣтѣмїгѣлї де кѣтрѣ теазпї челе пѣрѣсїге де соре аз іарпѣ: токма аша кз тотѣа асеменѣ е ла Марте. Пѣрдїле пордїче лѣческѣ дї тіпнѣа іарпїі лорѣ алѣз ка піоа. Дар кз кѣтѣ се маї апропїе іарѣшї сореае ретѣрпїдѣсе, кз кѣтѣ маї дрепте кадѣ разеле ачелзїа пе дїпселе, кз агѣта се тотѣ маї мїкшорѣазѣ ачелѣ аконерешжпгѣ лѣчїторїѣ, ретѣмїжндѣ пїмаї зпѣ пзокѣтѣ мїкзпѣ дїдерѣпѣтѣ ла шѣрдїнеа пордѣлї, дїтокма ка ла ної ла позлї де теазпонтѣ престе тотѣ анѣа вечнїкѣ гїацѣ шї неоѣ петопїтѣ ретѣпѣ. Дїтрѣ ачеса партеа Австрѣлї, ка шї ла ної, іарпа се vede лѣчїндѣ алѣз, кїндѣ сореае дї зрѣтѣтореа жѣтѣтате парте а анѣлї маї тарѣ лѣчеште.

Аша дар шї дї ачеса лѣте, кареа пі се араѣ окїлорѣ пострїі ка о стеа рошкатѣ лѣчїторѣ дїп дїдепѣртареа еї чеа де дозеспрезече мїліоне мїлїрї, шї аколо е прїтѣварѣ, варѣ, томпѣ, шї іарпѣ, сжпг зорї шї рошадѣ де сеара, пѣоѣ, шї неоѣ. зїле лїмпедї, шї тѣрѣрї, шї тѣкар сѣ пѣ оїо аколо ана ка а пострѣ, неоѣ ка ла ної; тотѣш арѣтѣрїле лорѣ, шї регѣлатѣл лорѣ скїмѣз се асеменеазѣ мїнзпнатѣ кз че авемѣ ної пе пѣтѣмїгѣтѣ. Шї петрѣ чїне прїтѣвара, шї томпа аколо? — Че сімѣрї ресарѣ дї гїндѣрїле постре! Прелѣнѣгѣ ачаеста кїндѣ гїндїмѣз, кз афарѣ де зпеле стеле тоте челеаалте трѣнѣрї черепїтї, каре ле vedemѣ поптеа пе черїѣ, токма аша де вїне сжпг сімѣрѣ де сіне лѣчїторѣ, ка шї сореае, провавїлѣ сжпг сорї кз лѣшїлѣ дїкзпїзрїацїі, ка шї алѣ пострѣ соре, кѣтѣ сѣ пѣ фїтѣ мїшкакїі де о сѣтѣ евлѣвіе! Кѣтѣ сѣ пѣ рѣпїмѣ де зїмїре, ної, карїі дї петѣрїїніта касѣ алї Dzez сжпгтемѣ зїверѣлї пїмаї челъ маї несокотїтѣ пѣкѣтѣ, шї дїкѣ шї пе ачеста парте маре пѣ лѣ кзпонтешѣ, кѣтѣ сѣ пѣ рѣпїмѣ, зїкѣ, де зїмїре кѣцетѣндѣ кз ачеле марї лзі сжпг де Dzez ашїндереа дїпопорате кз фїїнде пїедзїторѣ, каре се дїкїлѣ маїестатеї лзі!

О Хсе дзеескѣле дївѣдѣторїѣ! Тѣ аї зїсѣ: „дї каса пѣрїптеллї мез тѣлѣ лѣкапїрї сжпг.“ Тѣ аї дїпїтѣ аста спре зїверѣлї челѣ маре алѣ татѣлї черескѣ, шї стелеае попдїі стаз лѣчїндѣ шї асгѣзї десѣпра теа ка піште вечнїче тѣртѣрїі але кѣвїпѣлї тѣз. Петрѣ ачеса грѣскѣ кз Апост. „Noї шїтїмѣ, кз де се ва спарѣе корѣл ка сеї постре, зїдїре вошѣ авѣ дела Dzez, касѣ де

вече, не фактъ де тълъ дн черизри! Къ дъпъ ачеаста пълъимъ; допнда а не дхъръка дн лъ-
кашъа постръ чолъ дн черизри“.

М. Велчанъ.

КЪ ВЪ Н Т Ъ

*xic de свьскрисл къ okazia Инствлреи преа къ-
сиосъли Пъринте Архимандритъ Дιονисіе, Старецъ
сфинтелоръ Monactipi Neamtъа ші Секъа.*

Сѡиндѣ адънаре де Пъриндѣ дъховичешти ші
ѡрадѣ къвиоши аі ачестъи сѡнпъ ші тълътзоръ
Кіновіа, апъратъ де D.zez ші сиріжінитъ де преа
кърата са Маікъ! Аі ачестъи кіновіа зѣк, че аз
ѡостъ ші есте ліманъ де скънаре центръ чеі
непорочідѣ ші Інститутъ де тълътзѣре центръ чеі
грешідѣ. Аі ачестъи кіновіа де змліандъ ші ре-
кълндъ, дн каре де кълтева веакъри дкоаче аз
петректъ ші петрече постълъ, прівігеареа, рѣ-
тълъчѣнеа ші лъзда лѣ D.zez, евлавіа, къвиошиа,
драгостеа ші къръцѣа, вълндѣца, степеніа, тіла
ші дндърареа; свьнереа, аскълтареа, сѡферінца
ші рѣвдареа; тълъчереа, днѡрълареа, тълъереа воѣ
ші лепълдареа де сіне; взна рѣндѣеалъ, десчѣ-
пліна монахѣкъ, рѣгъла вѣдеѣ ші еспресіа вреш-
тѣнпѣтѣдѣ. Ачестъ Кіновіа че аз конченпъ ші аз
рѣпъскътъ атѣдѣа вълъадѣ деірінші дн ѡапта вѣ-
пъ ші десевършідѣ дн врештѣнпѣтате, карѣ прѣн
але лоръ ѡапте ші къвпте аз ѡостъ апъръторѣ
аі рѣдіндеѣ ші тълътзѣріторѣ аі адевърълѣі, ші
карѣ прѣн атълъеа гравъчѣрѣ де кърдѣ морале ші
рѣліѡіосе дн лімба Патріѣі, ѡолосіндѣ Бісеріка
ші лѣмпѣндъ Націа, нъ пѣдѣн аз контрѣвѣтъ ла
рѣнаштереа, крѣпштереа ші днвълънпѣтѣдѣреа ѡісікъ
ші мораль а неамълі Молдо-Ромънъ, прѣкълъ
тодѣ штѣі ші къноскъ, ші німенеа нъ поате тълъ-
гълъзі мълдѣнеа кърдѣлоръ тѣпърѣте че аз ешѣтъ
ші есъ ла лѣмпѣ дн Тѣпографіа че аре; прѣ-
кълъ ші алте ѡапте ѡілантронѣче че аз сѡвър-
шѣтъ ші сѡвършеште дн ѡолосълъ ѡменімеѣ пълъ-
тѣмінде, нъ сълпъ некъноскъте. Ачестъ Кіновіа
повълъвѣтъ де атълъеа старедѣ дѣѡерідѣ дн мерѣте-
ле лоръ, ші 'н каре астълъзі адънадѣ ѡінд, ноѣ вълъ-
кърълъ сѡвършѣтъ церемоніалъа Інствлрѣі дн
Стърідѣ а Преа Къвиосълъі Пъринте Діонисіе
Архимандрѣтълъ; зпъ вълъватъ че, прѣн але сале
мерѣте къноскъте ші ѡапте штѣтѣ ш'аз довълъ-
дѣтъ ѡавоареа дналтеі Стълънвѣрѣ Бісерічештѣ ші

полѣтѣештѣ, взна ѡпніе пѣвлѣкъ ші днѡре-
дѣреа сѡіндѣлоръ воастрѣ дн а са адеѡерѣшѣ дн
а лѣі черере де Старецъ ачесторъ доъ маі дн-
сепнате monactipi конпінате Neamtъа ші Секъа.
Ачестъ кіновіа, каре, де ші поате дн тѣмпълъ
тректъ аз пѣтълъ ѡі кътъ аз ѡостъ; днсъ азѣтѣ
ѡіндъ тѣмпълъ рѣѡртелоръ ші алъ ѡрганѣзѣлорѣ,
ші сѣмдіндъ ліпсъ де ѡ рѣѡртарѣ ші рѣѡганѣ-
зарѣ аплѣкатъ маі вѣне ла сконпъа Ктѣторѣлоръ
ші а ѡвндаторѣлоръ, ла сконпъа пропъшѣрѣі неамъ-
лѣі ѡменескъ: де ѡ рѣѡрганѣзарѣ аплѣкатъ ла маі
шарѣ даторѣі кълтръ статълъа сѡдѣетълъдѣі прѣн кареа
есістъ, ла маі дналтъ треаптъ де кълтъра клѣръ-
лѣі ла каре се рѣдъче. Сѣмдіндъ днр ліпса де зѣса
рѣѡрганѣзарѣ аз къноскътъ ші къѡаште тревълннда
де зпъ вълъватъ днзестратъ къ ѡрѣмоѡсе днсъшѣрѣі
ѡісіче ші морале, днвълъдѣтъ вълъ днтіпсе къѡаштѣндѣ
теорѣтѣче ші практѣче, лѣмпнать къ ѡелѣзѣрѣте
штѣінде спѣрѣтълъе ші полѣтѣче, ѡаміларѣзатъ аз вѣ-
тълъте ші днцѣленпѣзѣне, акомпанѣатъ де аѡѣра рѣ-
ведѣре ші неѡѡсіта актѣвѣтате, днсъѡлатъ де мора-
ла еѡанѡелѣкъ ші де спѣрѣтълъа Хрѣстіанѣстълъа;
аз къноскътъ ші къѡаште тревълннда де зпъ
астъ ѡелѣз де ѡпъ, че аръ вреднѣчі ал кон-
дъче не калеа адевърълѣі ші а дрѣнтълъдѣі, не
калеа лѣмпнѣі ші а вѣртълъдѣі, не калеа тълътзѣрѣдѣ
ші а ѡерѣчѣрѣі; аз къноскътъ зѣк ші къѡаште
тревълннда де зпъ асѣмене вълъватъ ал дорѣрѣлоръ
ші ал десевѣршѣрѣлоръ; ші каре ажѣтатъ де D.zez
ші сиріжінитъ де Сѡіндѣеа воастръ се корѣспѣндъ
ла дналтаі кіемаре де Старецъ ші повълъдѣ-
торѣі ачестъі шърѣдъ Інститутъ мораль ші рѣ-
ліѡіосъ, де ла каре ші прѣн каре с'аръ аштепта
ші се аштеаптъ тълътъ вѣне Бісерічѣі ші марѣ
ѡолосъ Патріѣі. Есъ днсъ неавълъндъ дндѣстълъе
къвълпъ ші ідеѣ, къ каре съ потъ дескрѣе калѣ-
тълъдѣіе прѣтѣнсе де днсѣмпълътатеа днтѣнпѣтѣдѣі
нѣі взна Пълъсторѣі че мерѣтъ съ аѣвъ ачѣестъ
сѡнпъ Лаврълъ, тълъ рѣстрѣжѣгъ а ворѣі дн ѡказѣа
ачѣаста неамъі де кондѣціа пълъстораль, де соѣлъ
ші сѣмпълъа ѡілоръ лѣі Хс., центръ каре рогъ ажѣ-
торѣіалъ лѣі D.zez ші черъ вѣненъвълъптарѣеа Архі-
пълъсторѣіалъі мѣз ка чѣл де сѣзъ сѣмі ажѣте
ші ачѣестъ де жѡсъ съ тълъ вѣне къвпте; аша
днр Доамне ажѣтълъі ші вѣненъвълъптеазълътъ Преа
Сѡіндѣте Стълъпъне а къвълъта. Амін!

Преа къвіѡсе —

Die Kirche gab euch heute ihre Weisheit,
Die zweite Taufe sei mit unserm Blut.

„Den Glanz der Vorzeit wollen wir erreichen,
Es stähle uns Erinnerung das Schwert,
Ein jeder Kampf bring' uns ein Siegeszeichen,
Des Kaisers und des Vaterlandes werth !!

Traducunduse pe romania inca seva publica.

R.

СЕВАСТОПОЛЪ.

С'аз сърматъ еъръ 'ндараре
Севастополъ рѣсекъ;
Тръпеле вѣрѣгоаре
Не рѣнеи ази пѣтескъ.
Іатъ тѣдрѣа рѣсаскъ
Къ 'н пѣоаре с'аз кълатъ
De оштѣреа франгозаскъ,
Ш'а Енглѣтереи солдатъ.
Бра! Бра! съ трѣаскъ!
Бравѣи варѣи дѣ свѣпъ;
Къчи дѣи цѣара чеа рѣсаскъ
Азъ скѣпатъ ши пе ромънъ.

De ани флота прегѣтѣтъ
Царѣградъ а сърматъ;
Дѣн чѣнѣши е префѣктъ
Нѣ маѣ е нѣчи зѣбра са!
Ши пе-а Мѣрѣи Негре валѣри
Катарѣ рѣс н'а маѣ пѣтѣи,
Нѣчи пе-а еѣ стѣпкоасе маѣрѣи
Чѣтѣдѣи трѣфаше о'оръ фѣ.
Бра реп.

Баѣонета франгозаскъ
Не тѣскалъ л'аз инпрозѣтъ;
Іар сенеаца енглезнаскъ
Мѣлѣи солдатѣи іаз рефѣтѣтъ
Кѣвтѣлъ, пѣлка стрѣвѣгоаре,
Н'аз пѣтѣтъ маѣ тѣлатъ тѣна
Не козакъ спре тѣчеларе,
Ш'аз перѣдѣтъ пѣтереа са.
Бра реп.

Адеврѣлъ ш'а лѣи вѣне
Черѣлъ ази дѣлъ лѣтѣри.
Къ къ-а лѣцѣи съотѣлъ пѣтѣ
Рѣтѣи вѣрѣ-а пе-атѣдѣи,
Ши къ лѣцеа нѣи инпѣнсъ
Дѣн рѣсвѣлъ асъ 'пѣрѣка,
Чи дорѣнда лорѣ аурѣнсъ
Цѣри попоарѣ а свѣцѣтѣга.
Бра реп.

Салтъ ази ин вѣкѣрѣе
Мѣи ромъне л'аѣ скѣпатъ
De овеѣи ши де ровѣе,
Че тѣлатъ тѣмпъ те-аз апѣсат
Аѣ скѣпатъ де ачеа фѣарѣ,
Че вроѣа дѣн цѣара та,
Съши гѣнѣгѣ а са геарѣ,
Съ те факъ-а свѣпѣна!
Бра реп.

Воѣ фетѣде тѣдрѣе жѣне,
De ромъни адеверадѣи
Дѣнплетѣдѣи дѣн флорѣи кѣнѣне
Ш'асторъ вѣранѣ ле дѣдѣкадѣи,
Венѣдѣи тѣдрѣе, дѣнпрезѣнъ,
Астѣ зѣ съ о серѣтѣтъ
Къ е сакѣрѣ е дѣвинъ
Ши'н зѣирѣ съ стрѣгѣтъ
Бра реп.

Іарѣ тѣ ачѣла карѣ
Ештѣи прѣвеарѣ дѣн цѣара тѣеа,
Ши къ рѣтѣи стрѣгаѣ тарѣ
Інвѣнѣи нѣ воръ рѣтѣнеа:
Іа маѣ ласѣдѣи чеа тѣдрѣе
Нѣ маѣ фѣи аша фѣлосъ;
Маѣ алинѣдѣи чеа тѣнѣе
Ши 'дѣи дѣлъ насѣлъ маѣ индосъ.
Бра реп.

Ани с'аз дѣсѣ дѣн вечѣнѣе
Дѣкѣндъ оѣи тотѣ дѣнѣи скодѣи
Къ-Агатавѣгѣлѣа тѣлъ скѣрѣе
К'оръ съ фѣе сърѣтѣдѣи тодѣи
De-ата пѣдѣе пѣлѣвѣдѣи
Православѣнѣкъ вѣнѣи попорѣ;
Даръ де ази ши еѣз пѣнѣдѣи
Ц'оѣзъ кънта къ гѣлѣсѣшорѣ.
Бра реп.

Іашиі 12. Сеп.

Г. Т.

Редакторѣ рѣспѣнѣзѣторѣи
ІАКОБЪ МѢРЪШАНЪ.

Ediciunea шѣ гѣнарѣлѣлъ лѣи
IOANE GOTT.